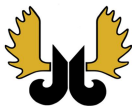

Lähtettäjä / Avsändare
 SUOMEN RIISTAKESKUS
 Sompiontie 1
 00730 HELSINKI
 029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm Nro
 08.12.2020 2020-1-000-18516-0

Vastaanottaja / Mottagare
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POIKKEUSLUPA RIISTANISÄKKÄILLE

Hakija XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS

Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Haettava lupa voimassa 1 vuotta

Eläinlaji ja lupamäärä:

susi

4 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:

susi

24.11.2020 - 14.12.2020

Hakemusalue:

Pinta-ala

118306 ha

- Lupa-alue.pdf

Poikkeusperusteet:

SUSI

Haen poikkeuslupaa ML 41 a §:n 1 momentin mukaisesti:

-karjankasvatukselle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

-muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Kielletyt menetelmät:

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti:

-

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti:

Aseen kuljettaminen maastoajoneuvolla / mönkijällä sallittava maastossa.

Liitteet

- Hakemussähköposti 23.11.2020.msg

- Poikkeuslupahakemus_41-a-§_vahinkoperusteinen.doc

- Susilupa metsästysseurat kaikki.docx

Hakemuksen perustelut

Syy siitä, miksi mm. kielletyt pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät ovat tarpeen:

- susi: -

Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta

Vahingon suuruus:

- susi: 0 €

Selvitys vahingosta:

- susi: Lupa-alueella tapahtuneet Koiravahingot 2019 5 kpl

Koiravahingot 2020 8 kpl

Tuotantoeläimet 2020 Lammas 3 kpl

Keino tai toimenpide:

- susi: Susiliivit eivät ole auttaneet. Koiria ei ole jätetty yksin maastoon. On pyritty ottamaan koirat pois porukalla. Useiden seurojen alueilla koiria ei ole voitu laittaa maastoon lainkaan. Seurat jatkavat jahtia vasta lumen tultua.

Reviirialueella käytössä WhatsApp ryhmä jossa ilmoitetaan susihavainnot.

Toimenpiteen vaikutukset:

- susi: -

Poikkeusluvan kohteena olevan eläinlajin kannan tila ja käyttäytyminen alueella:

Yksilömäärä:

- susi: -

Kuvaus käyttäytymisestä:

- susi: Lukuisia pihakäyntejä lupa-alueella. Pelkäämättömyys ihmisiä kohtaan myös asutuksen ulkopuolella.

Lupa-alueella oleva lauma on erikoistunut koiria kohtaan tekemiin hyökkäyksiin.

Välitoimenpiteet

Hakija on 24.11.2020 sähköpostilla täydentänyt hakemusalueen metsästysseuraluettelo yhdeksi metsästysseuralla

Suomen riistakeskus Oulu on pyytänyt sähköpostilla 24.11.2020 metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 2 §:n perusteella selvitystä Oulun poliisilaitokselta, Haapaveden, Haapajärven ja Pyhäjärven kaupunkien sekä Kärämäen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisilta heidän vastaanottamistaan ilmoituksista ja suorittamistaan toimenpiteistä hakemusalueella liittyen suden aiheuttamiin vahinkoihin ja muihin toimenpiteisiin susiin liittyen.

Suomen riistakeskus Oulu on kysynyt hakijalta 24.11.2020 sähköpostilla lisäselvityksenä hakijan käsitystä siitä mitkä hakemuksessa mainituista suden aiheuttamista koiria- ja kotieläinvahingoista ovat Haapajärven susireviirillä ja mitkä Nivalan susireviirillä asustavan perhelauman aiheuttamia.

Nivalan maaseutuasiainmies on vastannut lausuntopyyntöön sähköpostilla 24.11.2020. Hakemusalueelta on heidän käsittelyssä yksi 15.10.2020 tapahtunut koiravahinko.

Hakija on vastannut 25.11.2020 lisäselvityspyyntöön sähköpostilla.

Suomen riistakeskus Oulu on kysynyt hakijalta puhelimitse lisäselvitystä haettujen suden poikkeuslupapyyntöön käytettävien metsästyslaissa muutoin kielletyistä pyyntimenetelmistä.

Hakija on vastannut sähköpostilla 25.11.2020 lisäselvityspyyntöön, joka

koski hakemuksessa haettuja poikkeuslupapyyntöissä käytettäviä metsästyslaissa muutoin kiellettyjä pyyntimenetelmiä.

Siikalatvan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue on antanut 25.11.2020 sähköpostilla lausunnon Haapaveden kaupungin alueella tapahtuneista suden aiheuttamista vahingoista vuosina 2019 ja 2020.

Pyhjärven maaseutuasiamies on 26.11.2020 antanut lausunnon Pyhjärven ja Haapajärven alueella tapahtuneista suden aiheuttamista vahingoista vuosien 2019 ja 2020 aikana.

Poliisi on antanut 26.11.2020 sähköpostilla lausunnon hakemusalueella tapahtuneista suteen liittyvistä hätäkeskusilmoituksista 1.8.2020 - 25.11.2020 väliseltä ajalta. Hakemusalueella ei ole lausunnon mukaan tällä hetkellä vireillä asiaan liittyviä toimenpiteitä.

Suomen riistakeskus Oulu on 3.12.2020 pyytänyt puhelimitse Luonnonvarakeskuksen tutkimusmestaria yhdessä paikallisen petoyhdyshenkilön kanssa tarkistamaan lumijäljistä poikkeuslupa-alueella havaitun susilauman yksilömäärän.

Luonnonvarakeskuksen tutkimusmestari on vastannut lausuntopyyntöön 4.12.2020 saapuneella sähköpostiviestillä.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää poikkeusluvan seuraavasti:
Susi 4 kpl 9.12.2020 - 29.12.2020

Poikkeusedellytys

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohta: viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Poikkeusluvalla voidaan metsästä neljä erityisen merkittäviä vahinkoja aiheuttanutta sutta päätöksen karttaliitteeseen rajatulta alueelta Ehdotkohdassa mainituin ehdoin edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueelle siihen muutoin säännösten edellyttämä oikeus.

Pyynti on mahdollista aloittaa, kun on pystytty lumijälkien perusteella toteamaan poikkeuslupa-alueella elävän neljän suden muodostaman lauman sijainti erillään muista alueella esiintyvistä susista. Pyynti tulee kohdistaa tähän neljän susiyksilön muodostamaan laumaan.

Mikäli laumaan kohdistetulla pyyntiyrityksellä ei pystytä poistamaan kerralla lauman kaikkia susiyksilöitä, tulee lumijäljityksellä varmistaa, että seuraavat pyyntiyritykset kohdistuvat lauman jäljellä oleviin susiyksilöihin.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädettyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti: suden pyynnissä saa käyttää metsästyslain 32 §:n 1 ja 2 momenttien estämättä maalla kulkevaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa eläimen hätyyttämiseen ja jäljittämiseen sekä ampua maalla kulkevasta moottorikäyttöisestä ajoneuvosta tai niiden suojasta.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetystä keinotekoisesta valolähteen käyttökiellosta.

Suomen riistakeskus on myös päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan suden pyynnissä poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti: metsästysasetta saa kuljettaa maastossa metsästyslain 35 §:n 3 momentin estämättä maalla kulkevalla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla. Ajoneuvon moottorin käydessä metsästysaseen on kuitenkin oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan.

Suomen riistakeskus on päättänyt antaa luvan poiketa metsästyslain 35 §:n 2 momentin kiellosta suden välittömässä lopettamistilanteessa, jolloin metsästysase voi olla maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa moottorin käydessä ladattuna ja sijoittamattomana suojukseen tai suojattuun tilaan.

Ehdot

Poikkeusluvan ehdot ovat seuraavat:

Tämän poikkeusluvan nojalla voidaan pyytää päätöksessä mainitulla alueella edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin metsästyslain säännösten edellyttämä oikeus.

Pyynti on mahdollista aloittaa, kun on pystytty lumijälkien perusteella toteamaan poikkeuslupa-alueella elävän neljän suden muodostaman lauman sijainti erillään muista alueella esiintyvistä susista. Pyynti tulee kohdistaa tähän neljän susiyksilön muodostamaan laumaan.

Mikäli laumaan kohdistetulla pyyntiyrityksellä ei pystytä poistamaan kerralla lauman kaikkia susiyksilöitä, tulee lumijäljityksellä varmistaa, että seuraavat pyyntiyritykset kohdistuvat lauman jäljellä oleviin susiyksilöihin.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että oikeudesta metsästää luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Poikkeusluvan käyttötarkoituksen vuoksi lupaa ei saa käyttää kaupallisessa tarkoituksessa.

Toimenpiteiden suorittamiseen saa osallistua kerrallaan korkeintaan 30 henkilöä.

Poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyslain 30 §:n perusteella metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästysasetuksen 23 §:n 3 momentin mukaan karhun, suden, ahman ja ilveksen metsästyksen johtajan tulee: 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2) antaa metsästyksen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; sekä 3) huolehtia, että poikkeusluvan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Metsästysasetuksen 23 §:n 4 momentin mukaan suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeusluvan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle.

Metsästysasetuksen 23 §:n 5 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Poikkeusluvan nojalla pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava Oulun poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä. Lisäksi jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava Oulun poliisilaitokselle. Ilmoitus lähetetään Oulun poliisilaitokselle osoitteisiin kirjaamo.oulu@poliisi.fi ja pyyntiinlahtoilmoitukset.oulu@poliisi.fi.

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 32 §:n 1 ja 2 momenttien ja 35 §:n 2 ja 3 momentin estämättä yhteensä enintään yhteensä kymmentä (10) moottorikäyttöistä ajoneuvoa.

Moottoriajoneuvossa moottorin käydessä metsästysaseen on kuitenkin oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan lukuun ottamatta suden välitöntä lopettamistilannetta.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttö maastossa edellyttää maanomistajan lupaa.

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 33 §:n estämättä keinovaloa.

Lukuun ottamatta edellä mainittuja poikkeuksia pyynnissä ja eläimen tappamisessa on sallittu käyttää ainoastaan metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä sallittuja pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä.

Poikkeusluvan nojalla saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava Luonnonvarakeskukselle oheisena liitteenä olevan ohjeen mukaisesti. Poikkeusluvan saajan on otettava yhteyttä Luonnonvarakeskuksen suurpetotutkimukseen asiasta sopimiseksi.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, poliisille ja Metsähallituksen erätarkastajalle poikkeusluvan nojalla tapahtuneen pyynnin tuloksesta:

- 1) ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu yksittäinen riistaeläin on tullut pyydystetyksi, taikka
- 2) jos riistaeläimet ovat jääneet pyydystämättä, ensimmäisenä arkipäivänä poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä.

Ilmoitus on tehtävä Suomen riistakeskukselle ensisijaisesti oma.riista.fi - palvelussa tai, jos sen käyttäminen ei ole mahdollista, niin vaihtoehtoisesti sähköpostilla Suomen riistakeskuksen Oulun aluetoimistolle osoitteeseen oulu@riista.fi. Ilmoitus poliisille toimitetaan sähköpostilla osoitteisiin kirjaamo.oulu@poliisi.fi ja pyyntiinlahtoilmoitukset@poliisi.fi sekä Metsähallituksen erätarkastajalle sähköpostilla osoitteeseen markus.aho@metsa.fi

Jokaisessa ilmoituksessa on mainittava tämän poikkeusluvan numero, saalisyksilö/pyydystettyjen eläinten määrä, sen sukupuoli, pyyntiajankohta ja pyyntipaikan koordinaatit. Lisäksi on ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Lisäksi on tehtävä välittömästi tekstiviestillä saalisilmoitus Suomen riistakeskuksen Oulun aluetoimistolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle. Tekstiviestillä on ilmoitettava, kun susi on saatu saaliiksi ja tieto pyynnin aloituspaikasta. Suomen riistakeskuksen puhelinnumero on 029 431 2262 ja

Metsähallituksen erätarkastajan puhelinnumero 040 158 8820.

Saalisilmoituksen yhteydessä luvansaajan on raportoitava Suomen riistakeskuksen Oulun aluetoimistolle poikkeusluvan voimassaoloaikana tapahtunut pyyntiponnistus päätöksen mukana toimitetulla lomakkeella. Lomakkeeseen on kirjattava jokainen pyyntikerta, henkilöiden määrä ja mahdollisesti poikkeusluvassa sallittujen moottorikäyttöisten ajoneuvojen määrä pyyntitapahtumassa. Lisäksi on kirjattava syy, jos poikkeusluvan voimassaoloaikana ei suoritettu pyyntiyrityksiä.

Metsään haavoittuneena jääneestä sudesta on viipymättä ilmoitettava poliisille ja Suomen riistakeskuksen Oulun aluetoimistolle.

Jos pyynnissä saadaan saaliiksi pannoitettu susi, on panta toimitettava välittömästi Suomen riistakeskuksen Oulun aluetoimistolle.

Pyynnissä on muutoin noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä määrätään.

Metsästyksessä on myös noudatettava, mitä muussa lainsäädännössä säädetään sekä niitä yksityisoikeudellisiin sopimuksiin perustuvia ehtoja, jotka on asetettu luvansaajan aluetta koskeviin metsästysoikeuksiin tai lupiin.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset

Susi on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella. Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädetyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi;
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi;
- 3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; tai
- 4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Suomen riistakeskus voi metsästyslain 41 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä, 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä ja 51 §:n 1 momentissa säädetyistä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslain 41 a §:n 2 momentin mukaan saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava riistaeläinten tutkimusta tekeväälle tutkimuslaitokselle. Tutkimuslaitoksen tulee hävittää riistaeläin, luovuttaa se yleishyödylliseen tarkoitukseen tai myydä valtion lukuun.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston

asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeamisen edellytysten arvioinnista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeusluvan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1-3 kohdassa säädetyjä poikkeusluvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvítettävä:

- 1) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa;
  - 2) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella;
  - 3) tarvittaessa viranomaisen, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen; ja
  - 4) toimenpiteet, jotka poikkeusluvan sijasta voitaisiin toteuttaa.
- Suomen riistakeskuksen on kirjattava selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnettyssä sutta koskevassa poikkeusluvassa on määrättävä, että pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava alueen poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä ja että jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava poliisilaitokselle. Jos pyynti tapahtuu kunnassa, johon kuuluu rajavyöhykettä, edellä mainitut tiedot on määrättävä ilmoitettavaksi myös rajavartiolaitokselle.

Lisäksi asetuksen 5 §:ssä säädetään, että poikkeuslupa voidaan myöntää enintään 21 vuorokauden ajaksi.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille ahman, ilveksen, karhun, sauron ja suden pyynnin tuloksesta ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä. Ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:n mukaan on saalisrekisteriin ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien nojalla pyydettävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Rajoittamisesta säädetään tarkemmin poikkeusluvalla sallittavasta suden metsästyksestä poronhoitoalueen ulkopuolella annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa. Metsästysvuodelle 2020-2021 kyseistä asetusta ei ole annettu, joten poikkeuslupien nojalla pyydettävän saaliin vuotuista määrää ei ole rajoitettu.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut susikannan hoitoa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa. Susikannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 5.11.2019. Hoitosuunnitelman päivityksessä kohdassa 'Reagointi toistuvaa haittaa ja ongelmia sekä vahinkoja tai uhkaa aiheuttaviin susiin' todetaan seuraavaa:

"Haittaa tuottavaan susiyskilöön voidaan puuttua Suomen riistakeskuksen poikkeusluvalla tai poliisin määräyksellä. Osa susireviireillä asuvista kansalaisista kokee, että poliisi ei puutu tai puuttuu vasta äärimmäisissä tapauksissa suden tuomaan turvallisuushkaan. Vahinkoperusteisen poikkeuslupan hakeminen Suomen riistakeskukselta koetaan hankalaksi ja luvan saamisen kriteerit kohtuuttomiksi. Niissä tapauksissa, kun poikkeuslupa on saatu, tekevät poikkeuslupan tiukat ehdot suden pyytämisen vaikeaksi. Näin on syntynyt tilanne, jossa paikalliset kokevat, ettei heillä ole keinoja puuttua ongelmia tuottavien susien käyttäytymiseen. Tällöin voi nousta tunne, että viranomaiset tai riistahallinto eivät ota paikallistasolla koettuja huolia vakavasti."

"Poliisilaissa on säädetty poliisimiehen oikeudesta ottaa kiinni ja viimesijaisena keinona lopettaa eläin, joka aiheuttaa vaaraa ihmisen hengelle, terveydelle tai huomattavaa vahinkoa omaisuudelle. Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisukannanotossa on todettu poliisilain käyttöalan rajoitukset. Oikeusasiamiehen mukaan poliisilain soveltamisalaksi jää lähinnä reagoiminen sellaisiin nopeasti yhä uhkaavammaksi kehittyviin, ihmisen hengelle tai terveydelle vaaraa aiheuttaviin taikka omaisuudelle huomattavaa vaaraa aiheuttaviin tilanteisiin, joissa ei ole aikaa selvittää metsästyslain tai -asetusten soveltamisedellytyksiä."

"Erityisesti on huomioitu, että poliisilain mukaisesti toteutettujen susiyskilöiden poistojen tarkoituksena ei ole toimia ennakoivana tai kantaa säätelevänä tekijänä. Niissä yleistä turvallisuutta heikentävissä tilanteissa, jotka eivät ole poliisilain soveltamisen näkökulmasta välittömiä, mutta jotka kuitenkin ovat toistuvia, on Suomen riistakeskuksella toimivalta arvioida tilannetta ja toimia metsästyslaissa säädettyin edellytyksin."

"Sudet aiheuttavat vahinkoja myös tuotanto- ja kotieläimille, joista vahingot kohdistuvat lähinnä poro- ja lammastalouteen sekä koiriin. Maa- ja metsätalousministeriön koolle kutsuman erävalvonnan yhteistyöryhmän linjausten mukaan päätökset omaisuusvahinkoja aiheuttavien susien poistamisesta kuuluvat pääasiassa Suomen riistakeskuksen toimivaltaan. Linjaus pohjautuu oikeuskanslerin ja oikeusasiamiehen ratkaisuihin. Jos omaisuusvahinkoihin liittyy uhkaa myös ihmisten turvallisuudelle, tällöin myös poliisi toteuttaa tapauskohtaista harkintaa."

"Lähtökohtana on, että koti- ja tuotantoeläimille aiheutuvia vahinkoja pyritään estämään ennalta. Niissä tilanteissa, joissa sudet aiheuttavat erityisen merkittäviä vahinkoja, eikä ennaltaehkäisystä ole riittävää apua, susi on mahdollista tappaa vahinkoperusteisella poikkeusluvalla. Suomen riistakeskus tekee näistä poikkeusluvista päätökset metsästyslain sekä valtioneuvoston asetuksen perusteella. Lisäksi eri oikeusasteiden ratkaisut linjaavat poikkeuslupapäätöksiä. Metsästyslaissa on säädetty ne edellytykset, joita Suomen riistakeskuksen tulee tapauskohtaisesti arvioida poikkeuslupaa myönnettäessä. Arvioitavia asioita ovat muun tyydyttävän ratkaisun käyttö vahinkojen ehkäisemiseksi, suotuisan suojelutason säilyminen sekä se pystytäänkö poikkeuksella ehkäisemään erityisen merkittävien vahinkojen syntymistä. Jokaisessa vahinkotapauksessa tehdään

SUOTUISA SUOJELUTASO

Susi kuuluu luontodirektiivin liitteen IV a kohdassa mainittuihin yhteisön tärkeinä pitämiin, tiukkaa suojelua vaativiin eläinlajeihin, joihin kuuluvien yksilöiden pyydystäminen ja tappaminen on lähtökohtaisesti kiellettyä. Suomessa susi on metsästyslain 37 §:n 3 momentin nojalla 1.3.2011 lukien aina rauhoitettu.

Luontodirektiivin mukaan lajin suojelun taso katsotaan suotuisaksi, kun kyseisen lajin kannan kehittymistä koskevat tiedot osoittavat, että tämä laji pystyy pitkällä aikavälillä selviytymään luonnollisten elinympäristöjensä elinkelpoisena osana, ja lajin luontainen levinneisyysalue ei pienene eikä ole vaarassa pienentyä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, ja lajin kantojen pitkäaikaiseksi säilymiseksi on ja tulee todennäköisesti olemaan riittävän laaja elinympäristö. Suotuisan suojelun tason määrittely tehdään luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa menettelyssä.

Vahvistetun susikannan hoitosuunnitelman mukaan suotuisa suojelun taso saavutetaan turvaamalla kunkin susilauman elinvoimaisuus. Suomi on pitkään tavoitellut suotuisaa suojelun tasoa tiukan suojelun keinoin, siinä kuitenkin onnistumatta. Susikannan suojelu onnistuu vain, jos susien kanssa samalla alueella asuvien ja toimivien ihmisten huolet ja tarpeet otetaan kannanhallinnassa huomioon. Uudella reviirikohtaisella tarkastelulla pystytään paremmin turvaamaan susilaumojen elinvoimaisuus ja paikallisten toimijoiden mukanaolo susikannan hoidon suunnittelussa ja toimeenpanossa.

Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan pienin elinvoimainen susikanta on 25 lisääntyvää paria. Tämä tavoite on mahdollista saavuttaa poronhoitoalueen ulkopuolisen Suomen alueella, jossa on riittävästi elintilaa vähimmäistavoitteen suuruiselle susikannalle siten, että myös vahingot siellä pysyvät kohtuullisina. Laumojen määrää sekä susikannan ja laumojen elinvoimaisuutta arvioidaan vuosittain Luonnonvarakeskuksen suorittaman kanta-arvion avulla.

Luonnonvarakeskus on arvioinut susikannan kestävän vähentymättä kokonaispoistuman, joka poistaa kannan yksilöistä 30 % vuodessa (19.1.2015, Dnro 51/00 04 05/2015). Arviossa oletetaan, ettei pyynti ole selvästi valikoivaa suden iän, sukupuolen tai lisääntymisstatuksen suhteen.

Etenkin susilauman elinvoimaisuuden turvaamiseksi poikkeusluvan käytössä tulee pyrkiä valikoimaan pyydettävä yksilö. Pyynti tulee pyrkiä kohdistamaan lauman nuoreen yksilöön, jolloin todennäköisimmät vaikutuksen lauman elinvoimaisuudelle jäävät vähäisimmiksi. Susilauman johtavan alfa-yksilön tappamisen vaikutukset ovat hyvin tilannesidonniaisia ja mahdolliset vaikutukset moninaisia. Erityisesti alfa-naaraan tappaminen voi johtaa lauman elinvoimaisuuden heikkenemiseen tai lauman häviämiseen. Keskeistä on, pystyykö toinen naaras ottamaan tapetun yksilön paikan. Toisaalta alueen susimäärä saattaa myös kasvaa, jos nuoret yksilöt eivät lähde hakemaan uutta elinaluetta johtavan yksilön menettämisen jälkeen. Alfa-yksilön tappaminen voi johtaa myös lauman aiheuttamien ongelmien ja haittojen määrän kasvuun. Alfa-uroksen tappaminen voi johtaa myös siihen, että lauman saalistustehokkuus laskee. Jos susireviiriltä sen

sijaan pyydetään iäkäs naaras, joka korvautuu nuoremmalla naaraalla, paikallinen susilauma saattaa olla aikaisempaa elinvoimaisempi. Poikkeusluvaa myönnettäessä laumaan on siksi kiinnitettävä huomiota pyynnin kohteena olevan lauman yksilömäärään. Metsästyksen vaikutukset susilaumalle ovat vähäisimmät, vaikka se kohdistuisi alfa-yksilöönkin, kun lauman yksilömäärä on riittävän suuri ja lähiseudulla on muitakin elinvoimaisia susilaumoja.

Jos olemassa olevaa tutkimustietoa (ks. Borg ym. 2014; Journal of Animal Ecology (DOI 10.1111/1365-2656-12256) suhteutetaan Suomen susikannalle ominaiseen laumakokoon, voidaan olettaa, että lauma häviää molempien alfojen poistumisen seurauksena suuremmalla kuin 75 %:n todennäköisyydellä. Yhden alfan poistumisen vaikutus on yhteydessä alfan sukupuoleen: naaraan poistumisen jälkeen pysyvyyden todennäköisyys on noin 50 % ja uroksen poistumisen jälkeen noin 80 %. Metsästyksen ajoittuminen kevättalveen, lähelle suden pariutumiskautta, on omiaan pienentämään samana vuonna tapahtuvan lisääntymisen todennäköisyyttä, mutta alfan poistumisen ajoittuminen ei välttämättä heijastu lauman pysyvyyteen pidemmällä aikavälillä. Lisäksi tietyn reviirin uudelleenasettamisen aikataulu on Luonnonvarakeskuksen julkaisemattoman aineiston mukaan yhteydessä maantieteellisiin etäisyyksiin, joita laumasta tyhjentyneellä reviirillä on lähimpiin susilaumoihin.

Korkein hallinto-oikeus on todennut päätöksessään (10.9.2006, taltionro 1499) seuraavasti: poikkeusluvasta päättävä taho (Suomen riistakeskus) on velvollinen varmistamaan, että kukin päätös on luontodirektiivin ja kansallisten säädösten mukainen, niin että kulloinkin kysymyksessä oleva metsästys ei vaaranna suotuisaa suojelutasoa ja että muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole. Lisäksi Suomen riistakeskus seuraa jatkuvasti susisaalista (Suomen riistakeskuksen tekemien päätösten nojalla saaliiksi saadut sudet ja poliisilain nojalla saaliiksi saadut sudet) sekä susien muita kuolinsyitä (kuten tietoon tulleet salametsästystapaukset sekä liikenteessä tai muutoin tietoon tulleet kuolleet sudet). Lisäksi Suomen riistakeskus seuraa erityisesti alfanaaraiden päätymistä saaliiksi yhdessä Luonnonvarakeskuksen kanssa.

Elokuun alussa alkaneen metsästysvuoden 2020-2021 aikana Suomen riistakeskuksen tietoon on toistaiseksi tullut seitsemän kuollutta sutta poronhoitoalueen ulkopuolelta ja yksi poronhoitoalueella. Vastaavasti metsästysvuoden 2019-2020 ajalta tietoon tullut susien kokonaiskuolleisuus on yhteensä 35 sutta, joista 18 oli kuollut poronhoitoalueen ulkopuolella.

Euroopan unionin tuomioistuimen asiassa C-342/05 (komissio v. Suomi) 14.6.2007 antaman tuomion 29 kohdassa todetaan seuraavaa: Näin ollen tällaisia poikkeuksia voidaan myöntää poikkeuksellisesti silloin, kun on asianmukaisesti osoitettu, että niillä ei entisestään huononnetta kyseisten kantojen epäsuotuisaa suojelun tasoa tai estetä kyseisten kantojen suotuisan suojelun tason ennalleen saattamista. Samaan tapaan kuin komissio on todennut luontodirektiivissä tarkoitettua yhteisön tärkeinä pitämien eläinlajien tiukasta suojelusta antamissaan ohjeissa (Guidance document on the strict protection of animal species of community interest provided by the Habitats Directive 92/43/EEC, lopullinen versio, helmikuu 2007), ja etenkin näiden ohjeiden III osaston 47-51 kohdassa tekemissään päätelmissä, voidaan todeta, että ei ole suljettu pois, että vähäisen yksilömäärän tappaminen ei vaikuta luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen, joka on susikantojen suotuisan

suojelun tason säilyttäminen niiden luontaisella levinneisyysalueella. Tuomion mukaan tällainen vähäinen poikkeus on asianomaisen lajin kannalta neutraali.

Luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan b alakohdan oikeudellista arviointia on tehty myös esimerkiksi Vaasan hallinto-oikeuden 22.02.2019 tekemässä päätöksessä päätösnumero 19/0055/3 (Diaarinumero 00123/18/7305), joka koski Suomen riistakeskuksen päätöksestä no. 2018-1-300-01069-9 tehtyä valitusta. Kyseinen Suomen riistakeskuksen päätös oli tehty metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla ja mainitulla lainkohdalla oli pantu täytäntöön luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan b alakohta. Kyseisellä Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä Suomen riistakeskuksen tekemästä poikkeuslupapäätöksestä tehty valitus hylättiin. Tehdystä Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä haettiin edelleen valituslupaa Korkeimmalta hallinto-oikeudelta, joka ei kuitenkaan myöntänyt valituslupaa 23.10.2019 tekemässään päätöksessä 5042 (Diaarinumero 1328/1/19).

Unionin tuomioistuin on tuomiossaan (asia C-674/17) täsmentänyt suotuisan suojelun tason säilyttämiseen liittyvää vaatimusta. Se on katsonut, että poikkeuslupia tulee arvioida kyseisen lajin kantojen suojelun tason ja sen vaikutuksen kannalta, joka suunnitellulla poikkeusluvalla voi olla suojelun tasoon jäsenvaltion alueella tai kyseessä olevalla luonnonmaantieteellisellä alueella, kun jäsenvaltion rajat ulottuvat useille luonnonmaantieteellisille alueille, taikka jos lajin luontainen levinneisyysalue tätä edellyttää, rajat ylittävästi. Lisäksi unionin tuomioistuimen tuomion mukaan tässä arvioinnissa ei oteta huomioon luontaisen levinneisyysalueen osaa, joka ulottuu sellaisessa kolmannessa valtiossa sijaitseville alueille, jota eivät sido unionin tärkeinä pitämien lajien tiukan suojelun velvoitteet.

Luonnonvarakeskuksen julkaisemassa viimeisimmässä arviossa Suomen susikannan tilasta 16. kesäkuuta 2020 (Heikkinen, S., Kojola, I., Mäntyniemi, S. ja Holmala, K. & Härkälä, A. 2020. Susikanta Suomessa maaliskuussa 2020. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 37/2020. Luonnonvarakeskus, Helsinki.) mukaan hakemusalueella ja sitä ympäröivällä alueella sijaitsee usaita, joko susilauman tai vakiintuneen susiparin asuttamia susireviirejä. Tutkimuksen mukaan hakemusalueella sijaitsee Haapajärven ja Nivalan susireviirialueet, Toholammin -, Rytkyn-, Pulkkilan-, Pyhäjoen- ja Kiuruveden sekä Rantsilan susireviirialueet sijaitsevat joko muutamien kymmenien tai korkeintaan sadan kilometrin päässä hakemusalueen rajasta.

Tämän poikkeuslupapäätöksen perusteena on edellä kuvatut tiedot ja linjaukset, jolloin Suomen riistakeskus katsoo, että ottaen samalla huomioon muut tehdyt päätökset ja Suomen riistakeskuksen seuraaman susisaaliin ja muun kuolleisuuden määrän, että vaikka tässä tapauksessa myönnetään poikkeuslupa, niin poikkeamisella ei haitata suotuisan suojelun tason säilymistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

POIKKEUSLUVAN KOHTEENA OLEVAN RIISTAELÄINLAJIN KANNAN TILA HAETULLA POIKKEUSLUPA-ALUEELLA, KOKO VALTAKUNNASSA JA POHJOIS-POHJANMAALLA

Luonnonvarakeskus on julkaissut viimeisimmän arvionsa Suomen susikannan tilasta 16. kesäkuuta 2020 (Heikkinen, S., Kojola, I., Mäntyniemi, S. ja Holmala, K. & Härkälä, A. 2020. Susikanta Suomessa

maaliskuussa 2020. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 37/2020. Luonnonvarakeskus, Helsinki.). Kyseisen kanta-arvion mukaan hakemusalueella on ollut talvella 2019-2020 kaksi susireviiriä. Haapajärven reviirillä on ollut perhelauma, jossa on ollut todennäköisesti 4-6 susiyksilöä. Nivalan reviirillä on ollut perhelauma, jossa on ollut todennäköisesti 8 - 9 susiyksilöä.

Hakemusalueelta on tehty Riistavahinkorekisterin mukaan yhteensä 50 susihavaintoa 1.9.2020 - 25.11.2020 välisenä aikana. Näkö- ja jälkihavainnot sekä vahinkoja koskevat havainnot koskevat 21 tapauksessa yksittäistä sutta, 8 tapauksessa kahta susiyksilöä, 8 tapauksessa kolmea susiyksilöä, 9 tapauksessa neljää susiyksilöä sekä yhdessä tapauksessa viittä susiyksilöä.

Luonnonvarakeskus arvioi, että Pohjois-Pohjanmaan alueella oli maaliskuussa 2020 todennäköisemmin yhteensä seitsemän susireviiriä, joista Haapajärven, Nivalan, Pulkkilan, Rantsilan, Pyhäjoen ja Utajärven reviirit olivat lauman asuttamia ja Revonlahden reviiri puolestaan kahden suden asuttama. Näiden lisäksi maakunnan alueelle ulottuivat Pohjois-Savon ja Pohjois-Pohjanmaan rajalla sijaitsevat Rytken ja Kiuruveden reviirit.

Kyseisen kanta-arvion mukaan koko Suomessa oli maaliskuussa 2020 todennäköisimmin 46 parin tai perhelauman asuttamaa susireviiriä (90 % todennäköisyysväli: 43–49). Perhelaumojen määrä oli 30 (27–33) ja parin asuttamien reviireiden määrä vastaavasti 17 (13–20). Kokonaan Suomen puolella oli 24 laumaa (21–27) ja 15 paria (11–18).

Perhelaumojen määrä oli arvion mukaan maaliskuussa 2020 noin 20 % suurempi kuin edellisvuonna, jolloin Suomen kantaan laskettavien laumojen kokonaismäärä oli 24 ja kokonaan Suomen puolella elävien laumojen lukumäärä 19. Kahden suden asuttamia reviirejä oli kuluvan vuoden maaliskuussa vähemmän kuin maaliskuussa 2019.

Yksilömääränä arvioituna Suomessa oli 228 (216–246) sutta maaliskuussa 2020. Arvio yksilömäärästä oli noin 17 % suurempi kuin vuoden 2019 maaliskuuta koskeva arvio (185–205). Arviossa on mukana puolet itärajan molemmille puolille sijoittuvilla reviireillä (ns. rajareviiri) elävien susien lukumäärästä. Menettely on sama kuin aiemmissa kanta-arvioissa. Suden pennut syntyvät huhti-toukokuussa, minkä vuoksi susien lukumäärä on olennaisesti suurempi kesällä kuin maaliskuussa, jolloin susikanta on pienimmillään.

Poronhoitoalueen ulkopuolella susien esiintymisessä oli voimakkaita alueellisia eroja. Läntisen Suomen kannanhoitoalueella tavattiin 18 (16–21) perhelauman ja 8 (5–11) kahden suden asuttamaa reviiriä. Läntisessä Suomessa erottui tiheimpien susikantojen alueina yhtäältä Varsinais-Suomen ja Etelä-Satakunnan muodostama alue, toisaalta Pohjois-Pohjanmaa.

Vastaavasti itäisen Suomen kannanhoitoalueella laumareviirejä oli 11 (9–14) ja kahden suden asuttamia reviirejä kahdeksan (6–11) esiintymisen painottuessa Kainuun ja Pohjois-Karjalan itäosiin sekä Pohjois-Savon pohjoisosiin. Itäisen Suomen laumoista kuuden (5–7) ja pareista puolestaan kahden (1–3) arvioitiin liikkuvan Suomen ja Venäjän rajan molemmiin puolin.

Lisäksi poronhoitoalueella Pohjois-Suomessa oli kanta-arvion mukaan havaintoja yhdestä parin asuttamasta rajareviiristä ja yhdestä rajalaumasta. Poronhoitoalueelle siirtyy kevään ja kesän aikana tyypillisesti nuoria yksilöitä etenkin muun Suomen lisääntyvästä kannasta, mutta myös muista naapurimaista. Tästä esimerkkinä vuodelta 2019 pantasusi Palo Pyhäjoen laumasta, joka vaelsi aina Savukosken kunnan pohjoisosiin saakka.

POIKKEUSLUVAN KOHTEENA OLEVAN ELÄINLAJIN YKSILÖN TAI YKSILÖIDEN KÄYTTÄYTYMINEN HAETULLA POIKKEUSLUPA-ALUEELLA

Hakemusalueelta on tehty Riistavahinkorekisterin mukaan yhteensä 67 susihavaintoa 1.9.2020 - 4.12.2020 välisenä aikana. Näkö- ja jälkihavainnot sekä vahinkoja koskevat havainnot koskevat 28 tapauksessa yksittäistä sutta, 11 tapauksessa kahta susiyskilöä, 11 tapauksessa kolmea susiyskilöä, 12 tapauksessa neljää susiyskilöä sekä 1 tapauksessa viittä susiyskilöä, 3 tapauksessa kuutta susiyskilöä sekä 1 tapauksessa seitsemää susiyskilöä.

Riistavahinkorekisteriin kirjattujen tietojen, maaseutuelinkeinoviranomaisten sekä Oulun poliisilaitokselta saatujen tietojen mukaan hakemusalueelta on löydetty vuoden 2020 syksyllä yhteensä 8 suden tappamaa tai raatelemaa koiraa sekä yksi lampaisiin kohdistunut kotieläinvahinko, jossa kuoli 3 siitoslammasta. Vuoden 2019 aikana hakemusalueella on tapahtunut yhteensä neljä suden aiheuttamaa koiravahinkoa sekä yksi nautaeläinvahinko.

Hakija on antanut sähköpostilla 25.11.2020 Suomen riistakeskuksen pyytämän lisäselvityksen siitä mikä lauma hakemuksessa mainitut vahingot on aiheuttanut. Hakija arvion mukaan koiravahingoista kaksi on aiheuttanut ns. Nivalan susireviirillä asustava lauma ja kuusi koiravahinkoa sekä lampaisiin kohdistunut vahinko on tapahtunut ns. Haapajärven susireviirialueella asustavan susilauman aiheuttamana.

Hakijan tekemää arviota siitä kumpi lauma hakemusalueella tapahtuneet vahingot on aiheuttanut tukee myös koiravahinkojen ja lammasvahingon tapahtumapaikan vertaaminen Luonnonvarakeskuksen julkaisemassa tutkimuksessa ”Susikanta Suomessa maaliskuussa 2020 (Luonnon-vara- ja biotalouden tutkimus 37/2020)” olevaan karttaan rajattu arvio Haapajärven ja Nivalan susireviirialueista.

Edellä oleviin seikkoihin viitaten todennäköisesti seuraavat suden tekemät vahingot vuonna 2020 ovat ns. Haapajärven susireviirillä asustavan susilauman tekemiä:

25.9.2020 koiravahinko Haapajärvi
29.9.2020 lammasvahinko Pyhäjärvi
10.10.2020 koiravahinko Haapajärvi
11.10.2020 koiravahinko Haapavesi
12.10.2020 koiravahinko Pyhäjärvi
15.10.2020 koiravahinko Haapajärvi
12.11.2020 koiravahinko Haapajärvi
Korvaussumma näistä vahingoista on ollut n. 21523 euroa.

Todennäköisesti ns. Nivalan susireviirillä asustavan lauman tekemiä ovat todennäköisesti seuraavat susivahingot vuonna 2020:

31.10.2020 koiravahinko Haapavesi
 1.11.2020 koiravahinko Haapavesi
 Korvaussumma näistä vahingoista on ollut 11300 euroa.

Hakijan sähköpostilla 25.11.2020 antamassa vastauksessa Suomen riistakeskuksen pyytämään lisäselvitykseen siitä mikä lauma hakemuksessa mainitut vahingot on aiheuttanut arvioidaan, että vuoden 2019 suden aiheuttamista koiravahingoista Nivalan susireviirialueella asustavan susilauman tekemiä on kaksi ja Haapajärven susireviirialueella asustavan susilauman tekemiä on kolme.

Hakijan tekemää arviota siitä kumpi lauma hakemusalueella tapahtuneet vahingot 2019 on aiheuttanut tukee myös koiravahinkojen tapahtumapaikan vertaaminen Luonnonvarakeskuksen julkaisemassa tutkimuksessa ”Susikanta Suomessa maaliskuussa 2020 (Luonnon-vara- ja biotalouden tutkimus 37/2020)” olevaan karttaan rajattu arvio Haapajärven ja Nivalan susireviirialueista.

Edellä oleviin seikkoihin viitaten todennäköisesti seuraavat suden tekemät vahingot vuonna 2019 ovat ns. Haapajärven susireviirillä asustavan susilauman tekemiä:

4.10.2019 koiravahinko Haapajärvi
 14.12.2019 koiravahinko Haapajärvi
 Korvaussumma näistä vahingoista on ollut 5573,8 euroa.

Todennäköisesti ns. Nivalan susireviirillä asustavan lauman tekemiä ovat todennäköisesti seuraavat susivahingot vuonna 2019:

12.10.2019 koiravahinko Haapavesi
 24.10.2020 koiravahinko Haapavesi
 Korvaussumma näistä vahingoista on ollut 5072,62 euroa.

Yhden hakijan lisäselvityksessään mainitsemista ja nimeämistä koiravahingoista ei löydy maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunnoista eikä myöskään riistavahinkorekisteristä merkintää. Se on koiranomistajalle mahdollisesti korvattu esim. koiravakuutuksesta.

VIRANOMAISTEN, JULKISIA HALLINTOTEHTÄVIÄ HOITAVIEN ORGANISAATIOIDEN JA TUTKIMUSLAITOSTEN TIEDOT, JOTKA LIITTYVÄT POIKKEUSLUVAN HAKUPERUSTEESEEN

Suomen riistakeskus on pyytänyt metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 2 §:n perusteella sähköpostilla 24.11.2020 selvitystä Oulun poliisilaitoksen ja Haapajärven, Haapaveden ja Pyhäjärven kaupunkien sekä Kärämäen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisten vastaanottamista susiin liittyvistä ilmoituksista, tekemistä toimenpiteistä tai muista asiaan liittyvistä tiedoista.

Suomen riistakeskus on saanut metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 2 §:n perusteella selvityksen sähköpostilla 25.11.2020 Haapaveden kaupungin ja Kärämäen kunnan, 26.11.2020 Haapajärven ja Pyhäjärven sekä 27.11.2020 Nivalan

maaseutuelinkeinoviranomaisen vastaanottamista susivahinkoihin liittyvistä ilmoituksista, tekemistä toimenpiteistä tai muista asiaan liittyvistä tiedoista.

Maaseutuviranomaisten lausunnoista hakemusalueelta löytyvät seuraavat suden tai susien tekemät vahingot:

25.9.2020 koiravahinko Haapajärvi
 29.9.2020 lammasvahinko Pyhäjärvi
 10.10.2020 koiravahinko Haapajärvi
 11.10.2020 koiravahinko Haapavesi
 12.10.2020 koiravahinko Pyhäjärvi
 15.10.2020 koiravahinko Haapajärvi
 31.10.2020 koiravahinko Haapavesi
 1.11.2020 koiravahinko Haapavesi
 12.11.2020 koiravahinko Haapajärvi

Lisäksi hakemusalueella on tapahtunut vuonna 2019 seuraavat vahingot:

4.10.2019 koiravahinko Haapajärvi
 5.10.2019 vasikka Pyhäjärvi
 12.10.2019 koiravahinko Haapavesi
 24.10.2020 koiravahinko Haapavesi
 14.12.2019 koiravahinko Haapajärvi

Suomen riistakeskus on saanut metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 2 §:n perusteella selvityksen sähköpostilla 26.11.2020 Oulun poliisilaitoksen vastaanottamista susivahinkoihin liittyvistä ilmoituksista, tekemistä toimenpiteistä tai muista asiaan liittyvistä tiedoista. Lausunnon mukaan poliisiasian tietojärjestelmään on kirjattu sekalaisilmoitus 5770/S/12269/20. Ilmoituksen mukaan susi tai sudet ovat tappaneet 31.10.2020 hirvikoiran Haapaveden Paskonevalla. Häätäkeskusjärjestelmästä löytyy merkintä samasta asiasta. Häätäkeskusjärjestelmässä on myös yksi kirjaus pihasudesta. Kyseisen lausunnon mukaan poliisilla ei ole asian suhteen toimenpiteitä vireillä.

TOIMENPITEET, JOTKA POIKKEUSLUVAN SIJASTA VOITAIISIIN TOTEUTTAA

Haapajärven susireviirillä on poikkeuksellisesti käyttäytyvä susilauma, joka on aiheuttanut ainakin kahtena vuonna erityisen merkittäviä koiravahinkoja. Susien tappamiksi on joutunut niin hirvenmetsästyksessä kuin jäniksenmetsästyksessä käytettäviä koiria.

Metsästyskoiravahingot ovat tapahtuneet pääasiassa lumettomana aikana. Tällöin metsästäjällä ei ole mahdollisuutta esimerkiksi jälkien perusteella varmistaa susien mahdollista läsnäoloa metsästysalueella. Metsästäjät ovat pyrkineet hakemusalueella välttämään koirien käyttöä tehtyjen susihavaintojen perusteella, sekä lumettomana aikana. Susien sekä metsästyskoirien laajasta liikkumisesta johtuen vahinkoriskiä ei kuitenkaan voida estää maaston valinnalla edes maan ollessa lumipeitteinen.

Suomessa hirven metsästys perustuu lähes täydellisesti koiran käyttöön. Koira etsii maastosta hirven, seuraa hirveä ja pyrkii pysäyttämään hirven haukuun, jolloin metsästäjä voi hirven ampuu. Metsästäjät pyrkivät

valitsemaan metsästysalueeksi sellaisia maastoja, joissa koiran riski joutua suden saaliiksi olisi mahdollisimman pieni. Hirveä koiralla metsästettäessä koira ei ole enää metsästäjän hallittavissa, vaan koira voi kulkea tai kulkeutua jopa kymmeniä kilometrejä eri metsäalueille hirveä seuratessaan. Nykyajan tekniikalla metsästäjä voi seurata koiran liikkeitä GPS-paikannuksen perustuen, mutta useimmiten ei voi esimerkiksi estää koira kulkeutumasta susivaaralliselle alueelle. Kyseisen susireviirin alueella sijaitsee useita metsästysseuroja ja kymmenittäin metsästyskoiran harrastajia, joilta hirven ja muun riistan metsästys koira käyttäen on kohtuuttoman suurissa vaikeuksissa sekä hirvikannan tavoitteellinen hoito vaikeaa.

Alueilla, joilla on Luonnonvarakeskuksen GPS-lähettimillä pannoitettuja susia, metsästäjät voivat tarkistaa riistahavainnot.fi -palvelusta suden viimeaikaisen sijainnin ja siten pienentää riskiä koiran ja suden kohtaamisesta. Palvelusta on todettu olevan hyötyä koiravahinkojen ennaltaehkäisyssä. Kyseessä olevalla alueella ei ole pannoitettuja susia, eikä siten tarjolla paikannustietoa susien liikkeistä. Luonnonvarakeskus ei pannoittanut susia talvella 2019–2020, eikä tiedotteensa mukaan tulevana talvena 2020–2021.

On myös kehitetty metsästyskoirien suojaamiseksi suojaliiviä. Liivin käyttö ei ole kuitenkaan yleistynyt, johtuen lähinnä sen korkeasta hankintahinnasta, suojaliivin koiran työskentelylle aiheuttamasta haitasta sekä suojavaikutuksen epävarmuudesta. Hakijan mukaan alueella on testattu suojaliiviä koiralle. Suojaliiveillä ei kuitenkaan ole pystytty estämään susivahinkoja, vaan Haapajärven susireviirialueella suojaliivein varustettu koira kuoli tänä syksynä 10.10.2020 susien hyökkäyksen seurauksena. Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan on kohtuutonta edellyttää suojaliivin hankintaa alueen sadoilta koiraharrastajilta hankintahinnan, suojaliivin koiran työskentelylle aiheuttaman haitan sekä suojaliivin suojavaikutuksen epävarmuudesta vuoksi käsillä olevan tapauksen perusteella.

Myöskään ei voida edellyttää, että susireviirin kokoiselta alueelta (noin 1000 neliökilometriä, noin 30 km halkaisijaltaan) ei metsästettäisi hirviä tai muuta riistaa koira käyttäen. Tällöin esimerkiksi hirvikannan tavoitteellinen hoito estyisi. Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan, muu tyydyttävä ratkaisu ei myöskään ole koirametsästyksessä luopuminen ja tai siirtyminen hirven miesajometsästykseseen. Väestökato sekä väestön ikärakenne eivät käytännössä mahdollista pinta-alaltaan suurten alueiden hirvenmetsästystä pelkästään ajometsästyksenä. Hirvien miesajoa voidaan pienialaisesti suorittaa, mutta susireviirialueella menetelmä ei ole Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan ratkaisu ongelmaan. Tällä hetkellä osa Haapajärven susireviirialueen hirven pyyntiluvista on käyttämättä, koska koiria ei susien hyökkäyksen pelossa ole käytetty lokakuun loppupuolelta lähtien. Myös muiden riistaeläinten metsästyksessä isännästä erillään työskentelevää koira ei susien hyökkäyksen pelossa ole alueella voitu käyttää.

Haapajärven susireviirialueella on myös käytössä metsästäjien WhatsApp-ryhmä, jossa tiedotetaan metsästäjille susien liikkeistä ja tällä tavalla pyritään estämään metsästyskoirien ja susien kohtaamisia. WhatsApp-ryhmällä ei kuitenkaan ole pystytty estämään alueella tapahtuneita koiravahinkoja, sekä susien että metsästyskoirien laajasta liikkumisesta johtuen. Koiravahinkojen suuri määrä alueella vuonna 2020 (6 kpl)

suhteellisen lyhyenä aikana (n. 2 kuukautta) viittaa lisäksi siihen, että sudet ovat oppineet käyttämään koiria ravintonaan ja koiran havaittuaan hakeutuvat konfliktitilanteisiin koirien kanssa.

Maa- ja metsätalousministeriön laatiman Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan Suomessa ei suoriteta suden siirtoistutuksia. Jos susi siirrettäisiin muualle, ongelmat jatkuisivat todennäköisesti uudella alueella, koska kyseiset sudet ovat oppineet hankkimaan ravintoa metsästyskoirista ja tuotantoeläimistä (lammas).

Susien metsästyskoiravahinkojen estäminen siten, että susiin kohdistettaisiin karkotustoimenpiteitä on Suomen riistakeskuksen mielestä mahdotonta. Varsinaiseen karkottamistoimenpiteeseen pääseminen silloin kun susi on metsästyskoiran läheisyydessä niin, että se yhdistää karkotustoimenpiteen siihen, että se on metsästyskoiran läheisyydessä ja oppisi tätä kautta karttamaan kohtaamisia metsästyskoirien kanssa on erittäin vaikeaa tai mahdotonta. Tässä tapauksessa jo varsinaiseen karkottamistoimenpiteeseen pääseminen on erityisen vaikeaa, koska susien liikkumista metsästyskoirien läheisyydessä mahdotonta ennakoita.

Ihmisten susitietoisuuden lisäämiseksi Suomen riistakeskus on jakanut tietoa susista ja susikannan hoidosta. Riistanhoitoyhdistysten vuosikokouksissa sekä erillisissä susiin liittyvissä tilaisuuksissa on viestitty susiasioista metsästäjille, riistanhoitoyhdistyksen toimijoille, eläinten pitäjille ja muille paikallisille ihmisille. Medioiden kautta susitietoa on levitetty Suomen riistakeskuksen tiedotteiden avulla ja medioiden yhteydenottojen perusteella on aktiivisesti viestitty susikannan hoitoon liittyvistä kysymyksistä. Suomen riistakeskus lisäksi tehostanut viestintää ja faktatiedon levittämistä, vahinkojen estämistä ja muita susikonfliktien estotoimia osallistumalla SusiLife-hankkeeseen.

Haapajärven susireviirillä elävä susilauma on tuottanut erityisen merkittäviä vahinkoja ja susilauman poikkeuksellinen käyttäytyminen todennäköisesti tulee jatkumaan alueella ja täten lisää koiravahinkojen määrää.

Edellä mainituilla perusteilla Suomen riistakeskus katsoo, että hakemusalueella ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua ongelman ratkaisemiseksi kuin sallia poikkeusluvan nojalla susien tappaminen.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Hakemusalueella on Luonnonvarakeskuksen julkaisemassa tutkimuksessa ”Susikanta Suomessa maaliskuussa 2020 (Luonnon-vara- ja biotalouden tutkimus 37/2020)” todettu olleen talvella 2019-2020 kaksi susireviiriä, joilla molemmilla asuu suden perhelauma. Tutkimuksessa reviirit on nimetty Haapajärven reviiriksi ja Nivalan reviiriksi.

Maaseutuelinkeinoviranomaisten metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 2 §:n perusteella antamien selvitysten mukaan hakemusalueella on tapahtunut vuoden 2020 syksyllä yhteensä 9 suden aiheuttamaa vahinkoa, kahdeksassa tapauksessa kyseessä oli koiravahinko ja yhdessä tapauksessa kyseessä oli lammasvahinko. Vuoden 2019 syksyllä kyseisellä alueella tapahtui suden aiheuttamana 5 vahinkoa, joista 4 oli koiravahinkoja ja yksi nautaeläinvahinko.

Hakija on antanut sähköpostilla 25.11.2020 Suomen riistakeskuksen pyytämän lisäselvityksen siitä mikä lauma hakemuksessa mainitut vahingot on aiheuttanut. Hakija arvion mukaan vuoden 2020 koiravahingoista kaksi on aiheuttanut ns. Nivalan susireviirillä asustava lauma ja koiravahingoista kuusi sekä lampaisiin kohdistunut vahinko on tapahtunut ns. Haapajärven susireviirialueella asustavan susilauman aiheuttamana. Hakijan arvion mukaan vuoden 2019 suden aiheuttamista koiravahingoista Nivalan susireviirialueella asustavan susilauman tekemiä on kaksi ja Haapajärven susireviirialueella asustavan susilauman tekemiä on kolme.

Hakijan tekemää arviota siitä, kumpi lauma hakemusalueella tapahtuneet vahingot 2019 on aiheuttanut, tukee myös koiravahinkojen tapahtumapaikan vertaaminen Luonnonvarakeskuksen julkaisemassa tutkimuksessa ”Susikanta Suomessa maaliskuussa 2020 (Luonnon-vara- ja biotalouden tutkimus 37/2020)” olevaan karttaan rajattu arvio Haapajärven ja Nivalan susireviirialueista.

Rajatulla poikkeuslupa-alueella on tehty Riistavahinkorekisterin mukaan yhteensä 44 susihavaintoa 1.9.2020 - 4.12.2020 välisenä aikana. Näkö- ja jälkihavainnot sekä vahinkoja koskevat havainnot koskevat 19 tapauksessa yksittäistä sutta, 7 tapauksessa kahta susiyksilöä, 6 tapauksessa kolmea susiyksilöä, 8 tapauksessa neljää susiyksilöä, 2 tapauksessa kuutta susiyksilöä sekä yhdessä tapauksessa 7 susiyksilöä.

Haapajärven susireviirialueella asustaa tehtyjen havaintojen sekä petoyhdyshenkilöiltä muutoin saatujen tietojen mukaan neljän suden lauma ja sen lisäksi 2-3 pareittain tai yksin liikkuvaa susiyksilöä. Ajoittain nämä Haapajärven susireviirialueella elävät sudet voivat liikkua likekkäisillä alueilla tai peräkkäisinä ajankohtina samoilla alueilla ja tästä syystä niistä on tehty alueella mm. kaksi kuuden suden ja yksi seitsemän suden laumahavainto. Useinmiten neljän suden muodostama lauma kuitenkin liikkuu selkeästi erillään muista alueella esiintyvistä 2-3 susiyksilöstä. Esimerkiksi tämä neljän suden lauma havaittiin petoyhdyshenkilöiden tekemien riistavahinkorekisteritietojen mukaan 1.12.2020 ja 2.12.2020. Suomen riistakeskuksen pyynnöstä Luken tutkimusmestarin sekä alueen petoyhdyshenkilön tekemässä tarkastuksessa 4.12.2020 samainen neljän suden muodostaman lauman jäljet todettiin 1.12.2020 ja 2.12.2020 tehtyjen havaintopaikkojen läheisyydessä.

Riistavahinkorekisteriin kirjattujen havaintojen mukaan petoyhdyshenkilöt ovat käyneet tarkistamassa maastossa 2020 syksyllä tapahtuneissa Haapajärven reviirialueen vahingoissa tapahtumapaikan ja kirjanneet vahinkopaikalta seuraavat havainnot:

25.9.2020 koiravahingon tapahtumapaikalla havainto neljästä sudesta
 28.9.2020 lammasvahingon tapahtumapaikalla havainto yhdestä sudesta
 9.10.2020 koiravahingon tapahtumapaikalla havainto kolmesta sudesta
 10.10.2020 koiravahingon tapahtumapaikalla havainto neljästä sudesta
 11.10.2020 koiravahingon tapahtumapaikalla havainto kolmesta sudesta
 15.10.2020 koiravahingon tapahtumapaikalla havainto kolmesta sudesta
 12.11.2020 koiravahingon tapahtumapaikalla havainto yhdestä sudesta

Edellä olevat vahingot ovat tapahtuneet maan ollessa lumeton, näin ollen vahinkopaikkaa tutkittaessa ei todennäköisesti ole voitu todentaa kaikkien paikalla olleiden susien jälkiä.

Hakemusalueen kahdesta susireviirialueesta Haapajärven susireviirialueella elää poikkeuksellisesti käyttäytyvä susilauma, joka on aiheuttanut erityisen merkittäviä koiravahinkoja kahtena vuonna peräkkäin. Koiriin kohdistuneet vahingot ovat olleet lisääntyviä vuonna 2019 reviirialueella tapahtui kolme koiravahinkoa ja vuonna 2020, 4.12.2020 mennessä, on reviirialueella jo tapahtunut yhteensä kuusi koiravahinkoa ja yksi lampaisiin kohdistunut vahinko.

Tällä hetkellä osa Haapajärven susireviirialueen hirven pyyntiluvista on käyttämättä, suurelta osin siksi, ettei koiria susien hyökkäyksen pelossa ole voitu käyttää lokakuun loppupuolelta lähtien. Myös muiden riistaeläinten metsästyksessä isännästään erillään olevaa koira ei susien hyökkäyksen pelossa ole alueella voitu käyttää.

Haapajärven susireviirialueella tapahtuneiden koiravahinkojen tapahtumapaikalla petoyhdyshenkilöiden tekemien vahinkotarkastusten ja niistä tietojärjestelmiin kirjattujen havaintojen sekä hakijan antamien tietojen perusteella reviirialueella 2020 tapahtuneet koiravahingot ovat suurella todennäköisyydellä saman neljän suden muodostaman Haapajärven susireviirialueella asustavan poikkeuksellisesti käyttäytyvän lauman tekemiä.

Nivalan susireviirialueella elävä susilauma on aiheuttanut 2020 yhteensä kaksi ja 2019 yhteensä kaksi koiravahinkoa. Nivalan susireviirialueella tapahtuneet vahingot, eivät Suomen riistakeskuksen mukaan ole vielä erityisen merkittäviä, eikä siellä elävä susilauma todennäköisesti ainakaan toistaiseksi ole oppinut kohdistamaan saalistustaan koiriin.

Suomen riistakeskuksen susihavaintoihin perustuvan kartta-analyysin sekä Luonnonvarakeskuksen julkaisemassa tutkimuksessa ”Susikanta Suomessa maaliskuussa 2020 (Luonnon-vara- ja biotalouden tutkimus 37/2020)” olevaan karttaan rajattuun arvion Haapajärven susireviirialueesta perusteella alueella olevan neljän suden reviirialueen (joihin tämä poikkeuslupa kohdistetaan) ja Nivalan susireviirialueen välillä on selväpiirteistä rajaa. Poikkeuslupa-alueen rajauksella ja lupaan sisällytetyillä ehdoilla Suomen riistakeskus on kohdistanut poikkeusluvalla tapahtuvan pyynnin, juuri erityisen merkittäviä vahinkoja aiheuttavaan Haapajärven susireviirillä elävään neljän suden laumaan.

Poikkeusluvalla päätöksellä pyritään myös edistämään susien hyväksyntää alueella ja vähentämään susiin kohdistuvaa salametsästystä. Hirvien seuruemetsästys sekä metsästyskoiraharrastus on ennen kaikkea sosiaalinen tapahtuma. Sosiaalinen kanssakäyminen on metsästäjille lähes yhtä tärkeää kuin itse metsästys. Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa todetaan, että susien edustama uhka metsästyskoirille sekä toteutuneet metsästyskoirien tapot ovat keskeiset syyt metsästäjien kriittiseen suhtautumiseen sutta kohtaan sekä osasyys susien laittomille tapoille. Jos erityisen ongelmallisiin susiin ei puututa laillisin keinoin, on suuri riski laittomuuksien esiintymiselle. Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan paikallisten näkökulmat on huomioitava susikannan hoidossa ja edistettävä rinnakkaiselo ja paikallisten ihmisten hyväksyntää susia kohtaan. Susien hyväksynnän lisäämiseksi Itä-Suomesta olevien kokemusten mukaan pelkkä valistaminen ja asennekasvatus ei riitä. Jos paikallisten kokemuksiin ei suhtauduta vakavasti, paikalliset asukkaat kokevat epäoikeudenmukaisuutta ja antavat hyväksyntää susien laittomille tapoille (Rannikko, P. Susien suojelun tragedia. Alue ja ympäristö, 41:2, 70-80).

Jo pelkät taloudelliset vahingot Haapajärven susireviirialueella susien tekemstä koirien raatelusta ovat jo nyt erityisen merkittäviä. Vuoden 2019 syksystä lähtien Haapajärven susireviirialueella on korvattu koiravahinkoja 27096.8 eurolla. Näiden korvausten lisäksi koiranomistajien ottamista koiravahinkovakuutuksista on todennäköisesti korvattu osa susien aiheuttamista vahingoista, näistä korvauksista ja niiden euromääristä Suomen riistakeskuksella ei ole tietoa.

Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan kyseisen susilauman poisto tuo pitkäaikaisen ja mahdollisesti pysyvän ratkaisun koiravahinko-ongelmaan. Koirien tappamiseen erikoistuneiden susien poistolla on saatu aikaisemmin näyttöä siitä, että ongelma on pystytty siten ratkaisemaan.

Suomen riistakeskus on vertaillut edellä esitettyjä asioita suojattavan eli tässä tapauksessa suden etuun, joka kuuluu yhteisön luontodirektiivissä tärkeänä pidettävään, tiukkaa suojelua vaativaan lajiin. Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan suden aiheuttamat toistuvat ja kumuloituvat vahingot sekä niiden negatiiviset vaikutukset ihmisten perusoikeuksien toteutumiseen, oikeus turvalliseen elinympäristöön, sekä metsästyskoiratoimintaan ovat niin painavia ja pakottavia syitä suhteessa suden etuun, että poikkeusluvan myöntämisen perusteet katsotaan täyttyneen.

Suomen riistakeskus on päätöstä tehtäessä arvioinut muun tyydyttävän ratkaisun käyttöä, jota voitaisiin käyttää ongelman ratkaisemiseen poikkeusluvan sijaan. Suomen riistakeskus katsoo, että ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua kuin sallia poikkeusluvan nojalla kyseisten erityisen merkittäviä koiravahinkoja aiheuttavien neljän suden tappaminen. Poikkeuslupa myönnetään metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistöille tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi.

Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan poikkeuksellisesti käyttäytyvän neljän suden muodostaman susilauman tappaminen ei vaaranna luontodirektiivissä edellytetyn suotuisan suojelun tason saavuttamista.

Edellä esitettyjen asioiden perusteella Suomen riistakeskus katsoo, että poikkeuslupa on myönnettävä erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi, sillä ongelmaan ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua, eikä poikkeamisella haitata suotuisan suojelun tason säilymistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

RAJATTU ALUE

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Haettua poikkeuslupa-aluetta on rajattu haettua poikkeuslupa-aluetta selkeästi pienemmäksi. Päätösharkinnassa on otettu huomioon susien aiheuttamat vahingot ja vahingonuhka. Poikkeuslupa on myönnetty erityisen

merkittävien koiravahinkojen kohteena olevalle Haapajärven susireviirille, joka on rajattu päätöksen liitteessä olevassa karttakuvassa. Rajausta harkittaessa on käytetty Luonnonvarakeskuksen julkaisemassa tutkimuksessa ”Susikanta Suomessa maaliskuussa 2020 (Luonnon-vara- ja biotalouden tutkimus 37/2020)” rajattua Haapajärven susireviiri alueen karttaa. Rajausta on tehty mahdollisimman suppeana, jotta voidaan varmistua mahdollisimman hyvin siitä, että pyynti kohdistuu juuri erityisen merkittävää vahinkoa ja vahingonuhkaa aiheuttavaan neljän suden laumaan ja että myös poikkeuslupan käyttö on käytännössä mahdollista huomioiden ko. susien luonnollinen liikkumisalue havaintojen perusteella.

Suomen riistakeskus katsoo tällöin edellytysten täyttyvän siten, että poikkeuslupa voidaan myöntää päätöksen mukaisesti rajatulle alueelle.

POIKKEUSLUPA-AIKA

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää korkeintaan 21 vuorokauden ajaksi. Suomen riistakeskus katsoo, että poikkeuslupa on tarpeen myöntää tälle ajanjaksolle tehokkaan pyynnin mahdollistamiseksi ja siten erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi.

Pidemmällä ajanjaksolla pyynnin kohteena oleva yksilöt liikkuvat todennäköisemmin pyyntialueen sisällä ja ne voidaan havaita varmemmin. Lisäksi yksilöt voidaan saada todennäköisemmin pyydytyksi, koska voidaan tehdä useampia pyyntiyrityksiä ja muuttaa ja kehittää tarvittaessa pyyntitaktiikkaa.

SALLITTU PYYNNIN MÄÄRÄ

Poikkeuslupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti neljän suden pyydystämiseen. Poikkeusluvalla on tarkoitus poistaa poikkeuslupa-alueella ns. Haapajärven reviiri-alueella elävä neljän suden lauma, joka on aiheuttanut vuonna 2020 erityisen merkittäviä koiravahinkoja sekä yhden lammasvahingon. Vuonna 2019 kyseisellä Haapajärven susireviiri-alueella tapahtui myös kolme koiravahinkoa. Nämä koiravahingot aiheutti susireviiri-alueella vuonna 2019-2020 elänyt susilauma, jonka jälkeläisistä ja mahdollisista alfayksilöistä vuonna 2020 vahingot aiheuttanut neljän suden lauma todennäköisesti muodostuu.

Poikkeuslupa-alueella tehdyistä petoyhdyshenkilöiden tekemistä havainnoista ja vahinkojen tapahtumapaikan tarkastuksissa tehdyistä havainnoista voidaan päätellä, että kyseinen lauma on todennäköisesti neljän susiyksilön suuruinen. Kyseinen susilauma on todennäköisesti aiheuttanut hyökkäyksellään kuuden metsästyskoiran vahingoittumisen 25.9.2020 - 12.11.2020 välisenä aikana. Koirista neljä menehtyi hyökkäyksessä, kahdessa tapauksista koira saatiin pelastettua eläinlääkärin hoidolla. Samalla poikkeuslupa-alueella tapahtui vuoden 2019 syksyllä kolme metsästyskoiriin kohdistunutta suden hyökkäystä, joissa menehtyi kaksi metsästyskoiraa ja yksi koira saatiin pelastettua eläinlääkärin hoidolla.

Jo useampana vuonna jatkunut samalla Haapajärven susireviiri-alueella elävän susilauman metsästyskoiriin kohdistama tappaminen on aiheuttanut alueella erityisen suuria ongelmia ja on poikkeuksellista susien

käyttäytymistä. Tässä tapauksessa näyttää siltä, että kyseessä oleva Haapajärven susireviirialueella elävä susilauma on erikoistunut koirien saalistukseen ja on jopa viitteitä siitä, että kyseiset sudet etsivät koiria saalistaakseen niitä. Vastaavanlaisesta, poikkeuksellisesta susien käyttäytymisestä on aikaisempiakin kokemuksia (Kojola, I. ym. 2004. Interactions between wolves *Canis lupus* and dogs *C. familiaris* in Finland. *Wildlife Biology* 10(2): 101-105).

Koska kyseessä on koiria ravinnokseen saalistamaan oppinut susilauma on todennäköistä, etteivät kyseiset koiravahingot lopu, jos ainoastaan osa kyseisestä susilaumasta poistetaan. Voi olla, että kyseiset vahingot jopa kasvavat, kun vain osa laumasta poistetaan.

Normaalitilanteessa etenkin susilauman elinvoimaisuuden turvaamiseksi poikkeuslupan käytössä tulee pyrkiä valikoimaan pyydetävä yksilö. Pyynti tulee pyrkiä kohdistamaan lauman nuoreen yksilöön, jolloin todennäköisimmät vaikutuksen lauman elinvoimaisuudelle jäävät vähäisimmiksi. Susilauman johtavan alfa-yksilön tappamisen vaikutukset ovat hyvin tilannesidonnaisia ja mahdolliset vaikutukset moninaisia. Erityisesti alfa-naaraan tappaminen voi johtaa lauman elinvoimaisuuden heikkenemiseen tai lauman häviämiseen. Keskeistä on, pystyykö toinen naaras ottamaan tapetun yksilön paikan. Toisaalta alueen susimäärä saattaa myös kasvaa, jos nuoret yksilöt eivät lähde hakemaan uutta elinaluetta johtavan yksilön menettämisen jälkeen. Alfa-yksilön tappaminen voi johtaa myös lauman aiheuttamien ongelmien ja haittojen määrän kasvuun. Alfa-uroksen tappaminen voi johtaa myös siihen, että lauman saalistustehokkuus laskee. Jos susireviiriltä sen sijaan pyydetään iäkäs naaras, joka korvautuu nuoremmalla naaraalla, paikallinen susilauma saattaa olla aikaisempaa elinvoimaisempi. Poikkeuslupaa myönnettäessä laumaan on siksi kiinnitettävä huomiota pyynnin kohteena olevan lauman yksilömäärään. Metsästyksen vaikutukset susilaumalle ovat vähäisimmät, vaikka se kohdistuisi alfa-yksilöönkin, kun lauman yksilömäärä on riittävän suuri ja lähiseudulla on muitakin elinvoimaisia susilaumoja. Tässä nimenomaisessa tapauksessa vahinkojen estäminen edellyttäisi lauman alfa-yksilöiden poistamista, koska nämä ovat oppineet jo pidemmällä aikavälillä käyttämään koiria ravintonaan. Alfa-yksilöiden poistamisella saatettaisiin kuitenkin aiheuttaa lauman saalistustehokkuuden laskeminen ja elinvoimaisuuden heikkenemiseen, joka johtaisi todennäköisesti loppulauman ongelmakäyttäytymisen jatkumiseen tai jopa lisääntymiseen. Näistä syistä johtuen Suomen riistakeskus on päättänyt sallimaan koko neljän yksilön suuruisen Haapajärven susireviirialueella elävän susilauman poistamisen.

Edellä esitettyjen seikkojen perusteella Suomen riistakeskus katsoo, että poikkeuslupa on myönnettävä neljälle sudelle erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi.

TOIMENPITEISIIN OSALLISTUVIEN MÄÄRÄ JA METSÄSTYKSENJOHTAJAT

Suomen riistakeskus katsoo tarkoituksenmukaiseksi, että kerrallaan toimenpiteisiin osallistuvien henkilöiden määrä rajataan 30 henkilöön, ja että toimenpiteisiin nimetään metsästyksenjohtaja ja tarvittava määrä apujohtajia, koska tuolloin toimenpiteisiin osallistuvia voidaan tehokkaasti johtaa ja toimenpiteet tapahtuvat turvallisesti. Aiemmissa Suomen riistakeskuksen myöntämässä vahinkoperusteen nojalla myönnettyissä

poikkeusluvissa on rajattu pyyntiin osallistuvien henkilöiden määrää. Edellä mainitun perusteella osallistujien määrä rajataan 30 henkilöön.

Metsästyslain 30 §:n ensimmäisen momentin mukaan suden poikkeuslupan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästyksen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä, ja metsästyksen johtaja saa kieltää metsästyksen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Metsästysasetuksen 23 §:n kolmannen momentin mukaan suden metsästyksen johtajan tulee 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2) antaa metsästyksen osallistujille tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; 3) huolehtia, että poikkeuslupan ehtoja ja metsästästä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeuslupan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle.

Seurumetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä, mikäli metsästyksessä tapahtuu muuten kuin vahtimalla. Seurumetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

PÄÄTÖKSEEN LIITTYVÄT MUUT POIKKEUKSET

Suomen riistakeskus katsoo, että tässä nimellisessä tapauksessa jo syntyneet vahingot ovat erityisen merkittäviä ja enempien vahinkojen estämiseksi pyynti tulee voida suorittaa mahdollisimman tehokkaasti. Ottaen huomioon alueen olosuhteet, jo syntyneet erityisen merkittävät vahingot ja riskin enempien vahinkojen syntymiseen, Suomen riistakeskus katsoo, että

1) Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 32 § 2 momentissa säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista siten, että suden pyynnissä saa ampua riistaeläintä maalla kulkevasta moottorikäyttöisestä ajoneuvosta tai sen suojasta ja ampua riistaeläintä myös välittömästi ajoneuvon pysäyttämisen jälkeen. Poikkeaminen on tarpeen erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttaneen susien pyytämiseksi rajatulla alueella enempien vahinkojen välttämiseksi.

2) Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetyistä keinotekoisien valolähteen käyttökiellosta. Poikkeaminen on tarpeen erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttaneiden susien pyytämiseksi rajatulla alueella enempien vahinkojen välttämiseksi.

3) Lisäksi tässä yhteydessä on tarpeen poiketa metsästysaseen kuljettamista maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa koskevasta metsästyslain 35 §:n 3 momentin kiellosta, koska hakijalla on tähän hyväksyttävä syy.

Suomen riistakeskus on päättänyt antaa luvan poiketa metsästyslain 35 §:n 2

momentin kiellosta susien välittömässä lopettamistilanteessa, jolloin metsästysase voi olla maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa moottorin käydessä ladattuna ja sijoittamattomana suojukseen tai suojattuun tilaan. Poikkeaminen on tarpeen lopettamistilanteen sujuvoittamiseksi sekä erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttaneiden susien pyytämiseksi rajatulla alueella enempien vahinkojen välttämiseksi.

MUUT PÄÄTÖKSESSÄ ANNETUT EHDOT

Susi kuuluu EU:n luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen IV a kohdassa mainittuihin yhteisön tärkeänä pitämiin, tiukkaa suojelua vaativiin lajeihin, joihin kuuluvien yksilöiden pyydystäminen ja tappaminen on lähtökohtaisesti kiellettyä. Tiukasta suojelusta voidaan kuitenkin poiketa luontodirektiivin 16 artiklan mukaisin perustein.

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin sanamuoto - voidaan myöntää - osoittaa, että Suomen riistakeskuksella on harkintavaltaa poikkeuksen myöntämisessä. Näin ollen päätökset perustuvat myös tarkoituksenmukaisuusharkintaan, eikä poikkeuslupia ole pakko myöntää, vaikka muodolliset edellytykset poikkeusluvan myöntämiseksi täytyisivät.

Harkintavaltaa rajaavat luontodirektiivissä mainittujen myöntämisperusteiden lisäksi niiden tulkintasisältö, mikä on muotoutunut oikeuskäytännön ja luontodirektiivin tiukkaa suojelua koskevan komission ohjeasiakirjan kautta. Ohjeasiakirja ei ole oikeudellisesti sitova, mutta siinä esitetty voidaan ottaa huomioon säännöksiä tulkittaessa. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen (nykyinen Euroopan unionin tuomioistuin) asiassa C-6/04 (Euroopan yhteisöjen komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta) antamasta ratkaisusta ja luontodirektiivin säännösten sanamuodosta seuraa, että poikkeamisen edellytyksiä on tulkittava tiukasti niin, että luontodirektiivissä edellytetty tulos saavutetaan.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaisesti pyynti pitää kohdistaa sille rajatulle alueelle, jolla poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Pyyntin valikoivuus ja rajoittuneisuus toteutuu päätöksen asettamissa alueellisissa, ajallisissa ja määrällisissä rajoissa sekä päätöksenmukaisesti toteutetuun pyyntimenettelyin.

Edellä mainituista seikoista johtuen ja Suomen susikannan hoitosuunnitelmaan sekä muihin säännöksiin ja oikeuden ratkaisuihin perustuen Suomen riistakeskus on:

1. rajannut poikkeuslupa-alueen todetulle koiravahinkoja aiheuttavan neljän susiyksilön muodostaman lauman elinalueelle.
2. rajannut pyynnin määrän ongelmia aiheuttaviin susiyksilöihin. Pyynti on rajoitettu erityisen merkittäviä koiravahinkoja aiheuttavaan neljän susiyksilön muodostamaan laumaan. Siten, että pyynnillä ei ole haitallista vaikutusta suotuisan suojelun tason säilyttämiseen tai sen saavuttamiseen lajin luontaisella levinneisyysalueella.
3. kohdistanut pyynnin erityisen merkittäviä koiravahinkoja aiheuttamaan susilaumaan, pyynti on mahdollista aloittaa vasta, kun on todettu kyseisen neljän suden muodostaman ja muiden alueella mahdollisesti liikkuvien susiyksilöiden olevan eri alueilla. Todentaminen tulee tehdä lumijälkien perusteella.
4. rajannut poikkeuslupa-ajan 21 vuorokaudeksi, mikä on ns. poikkeuslupa-asetuksen suurin sallima poikkeuslupa-aika, koska talviaikaiset olosuhteet

voivat vaihdella hyvin paljon ja liian tiukat aikarajat voisivat hankaloittaa muutenkin vaativaa ja valikoivaa metsästystä.

5. asettanut ehdon pyynnin kohdistamiseksi erityisen merkittäviä vahinkoja tuottavaan neljän susiyksilön muodostamaan laumaan. Mikäli laumaan kohdistetulla pyyntiyrityksellä ei pystytä poistamaan kerralla lauman kaikkia susiyksilöitä, tulee lumijäljityksellä varmistaa, että seuraavissa pyyntiyritykset kohdistuvat lauman jäljellä oleviin susiyksilöihin.

6. asettanut rajauksen henkilömäärälle, joka voi osallistua pyyntiin kerrallaan yhdessä pyyntitapahtumassa ongelmia ja haittaa aiheuttavien susiyksilöiden elinalueella. Pyyntiyritykseen saa osallistua kerrallaan korkeintaan 30 henkilöä.

7. asettanut ehdon, että ennen pyyntiin ryhtymistä ja jokaisesta pyyntiin lähdöstä on etukäteen ilmoitettava osallistuvien nimet sekä pyyntialue Suomen riistakeskukselle ja alueen poliisilaitokselle. Lisäksi jokaisen pyyntipäivän jälkeen tulee tehdä ilmoitus jahdin päättymisestä edellä mainituille tahoille.

8. asettanut ehdon pyynnin tuloksen ilmoittamisesta Suomen riistakeskukselle, poliisille ja Metsähallituksen erätarkastajalle.

9. asettanut ehdon, että poikkeusluvalla saaliiksi saatu susi on toimitettava Luonnonvarakeskukselle, sillä metsästyslain 41 a §:n 2 momentin mukaan 41 a §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava riistaeläinten tutkimusta tekeväälle tutkimuslaitokselle.

10. asettanut ehdon, että poikkeusluvalla tapahtuvaan suden pyyntiin on valittava metsästyskeskuksen johtaja ja tarpeellinen määrä varajohtajia.

LOPPUYHTEENVETO

Hakija on hakenut karttaan rajatulle alueelle poikkeuslupaa neljän suden pyydystämiseksi metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella. Poikkeuslupa-alueella on todettu syksyn 2020 aikana aikavälillä 25.9.2020 - 12.11.2020 yhteensä 6 suden aiheuttamaa koiravahinkoa sekä yksi suden aiheuttama lammasvahinko. Lisäksi vuoden 2019 aikana poikkeuslupa-alueella on todettu yhteensä kolme suden aiheuttamaa koiravahinkoa.

Hakijalle myönnetään poikkeuslupa neljän erityisen merkittäviä vahinkoja aiheuttaneen suden tappamiseen, koska muuta tyydyttävää ratkaisua vahinkojen estämiseen ei ole. Neljän suden poistaminen ei haittaa myöskään suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Poikkeuslupa on kohdistettu nimenomaan tähän koiravahinkoja aiheuttavaan neljä suden muodostamaan laumaan poikkeuslupa-alue rajauksella sekä asettamalla poikkeuslupa-alueen ehtoja, joilla pyynti kohdistetaan tähän erityisen merkittäviä vahinkoja aiheuttavaan susilaumaan.

Hakijalle on lisäksi myönnetty oikeus poiketa pyynnissä metsästyslain 32 §:ssä, 33 §:ssä ja 35 §:ssä säädetyistä kielloista ja rajoituksista edellä mainituin perustein.

Edellä mainituilla perusteluilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen.

Päätöksen täytäntöönpano	<p>Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin mukaan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa tai asetuksessa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.</p> <p>Riistahallintolain (158/2011) 31 §:n 2 momentin mukaan yksittäistä lupaa koskeva Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että tämä päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, koska poikkeuslupa erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi menettäisi merkityksensä, jos sitä ei voisi panna täytäntöön heti päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien.</p> <p>Edellä olevan perusteella tämä Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien. Riistahallintolain 31 §:n 2 momentin nojalla muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.</p>
Oikeusohjeet	<p>Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:</p> <p>metsästyslain (615/1993) 32 § 1 ja 2 momentti, 33 §:n 1 momentti, 35 §:n 2 ja 3 momentti, 41 §:n 1 ja 3 momentti, 41 a §:n 1 ja 2 momentti, 51 §:n 1 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §, 2 §:n 1 ja 3 momentti, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2020 ja 2021 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1319/2019) 1 §:n 1 momentin 7 kohta.</p>
Muutoksenhaku	<p>Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.</p> <p>Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.</p>
LISÄTIEDOT	<p>Lisätietoja päätöksestä antaa:</p> <p>Harri Hepo-oja 0294312262 harri.hepo-oja@riista.fi</p> <p>SUOMEN RIISTAKESKUS Julkiset hallintotehtävät</p> <p>Sauli Härkönen Julkisten hallintotehtävien päällikkö</p>

Harri Hepo-oja
Riistapäällikkö

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle kirjeenä.

JAKELU

Tiedoksi:
KÄRSÄMÄEN RIISTANHOITOYHDISTYS
METSÄHALLITUS
OULUN POLIISILAITOS
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON POHJOIS-POHJANMAAN
PIIRI
LUONNONSUOJELUYHDISTYS TAPIOLA POHJANMAA RY
LUONNONVARAKESKUS
HAAPAJÄRVEN-REISJÄRVEN RIISTANHOITOYHDISTYS
HAAPAVEDEN RIISTANHOITOYHDISTYS
PYHÄJÄRVEN RIISTANHOITOYHDISTYS

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

LIITTEET

LIITE 1: Pyyntiponnistuslomake
LIITE 2: Luonnonvarakeskuksen saate
LIITE 3: Luonnonvarakeskuksen lomake
LIITE 4: Poikkeuslupa-alue

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta.

Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä.

Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaisesti. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 Oulu
 Käyntiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Isokatu 4, 3 krs., Oulu
 Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
 Puhelin: 029 56 42800 Faksi: 029 56 42841

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2020 ja 2021 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1319/2019) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.